

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 377. Qualiter crimen falsi committatur usu vel potiùs abusu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

9. 150. Pith. *h. t. n. 45.* Reiffenst. *n. 16.* Ter-
tium: qui duobus in solidum eandem rem diver-
sis contractibus vendunt. *L. qui duobus. ff. falsi.*
Quartus: qui falsò se pro milite gerunt, titulos
honoris, vel status, v. g. Clerici, Sacerdotis, Do-
ctoris, Nobilis, Notarii falsò assumunt, si tamen,
ut dictum, de quibus *q. precedent.* aliquos actus
competentes talibus personis exercent, aliàs potiùs
adscribendi falsariis ex scripto. Farin. *cit. q. 150.*
n. 85. & 87. Pith. *l. c.* Quintus: qui insignibus
utuntur illicitis, vel alienis. *L. eos, qui L. unic. L. de
mutat. nom.* Sextus: qui diplomata & commen-
datitiis falsis vias commeanet. Septimò: qui pro-
posita edicta dolo malo corrumpunt. *cit. L. hodie.*
Reiffenst. *n. 20.* Octavò: qui partem alienam
alicui supponunt, fingendo illum esse filium illius.
L. 10. c. h. t. l. 1. ff. de agnoscend. liber. quo etiam
spectat personæ unius pro alia suppositio in testa-
mento, contractu, iudicio. Lauterb. *l. c.* remit-
tens ad Menoch. *de arb. cas. 218.* Nonò: in re
monetaria vel maximè committitur falsitas, &
quidem juxta ordinationem crim. Caroli V. a. 3. tri-
bus ferè modis, sicut enim ad veritatem monetæ re-
quiruntur tria, materia, forma, pondus, ita & con-
tractuorum singula committi potest falsitas. *L. 9. ff.
h. t. l. 1. c. de veter. numism.* Circa formam
committitur primò: dum quis monetam cudit,
non habens potestatem cudendi eam, tametsi
cæteròquin probam materiam, justumque pondus
adhibeat. Clafen. *ad Ordinat. Caroli V. a. 3. p.
380. n. 4.* Carpz. *pr. crim. q. 43. n. 18. & seq.*
Wiestn. *h. t. n. 18.* Reiffenst. *n. 21.* Lauterb. *h.
t. §. 13.* siquidem spectat hæc potestas ad formam
publicam monetæ, quâ illa destituta falsò fingitur
justa, competit autem ea potestas autoritate pro-
pria cudendi monetam non nisi supremis Principi-
bus, vel Magistratui Superiorem saltem in tempora-
libus non recognoscenti, utpote ad quos cudere
monetam tanquam jus reale spectat. Feudor. *L. 2.
tit. 56. c. 1.* Secundariò tamen etiam ex speciali
jure seu privilegio, vel temporis immemorialis
præscriptione aliquibus Comitibus & Civitatibus
Imperialibus. Secundò: qui quidem potestatem
cudendi monetam habent, alterius tamen Principis
vel Status signum monetæ aliàs quò ad materiam
legitimam imprimunt. Lauterb. *cit. §. 13.* Pith. *h.
t. n. 43.* juxta Extrav. Joann. XXII. *prodians. h. t.*
Circa materiam monetæ committitur falsitas ab iis,
qui monetam adulterinam cudunt, finguntque ex
materia falsa, v. g. cupro, vitro, stanno, vel talem
materiam falsam materia legitima admiscunt, vel,
qui nummos falsos ita tingunt, ut aurei vel argentei
appareant. *L. 9. ff. ad Leg. Cornel. de falsis. L. qui-
cunque. ff. eod. l. 1. & 2. c. de falsa monet.* Clar.
§. falsum. n. 37. Huc reducitur confectio auri &
argenti Arte Alchimicæ; quidquid enim sit de hoc,
num verum aurum dictâ arte confici possit, ut cum
Alberto in *L. 3. mineral. c. 9.* defendunt Delrio
L. 1. Disquis. magic. c. 5. §. 4. & alii, qui huic
sententiæ innixi monetam ex tali auto citra crimen
falsi cudi, & nequaquam monetæ annumerari posse
tenent, contrarium, sive confectioem veri auri
humanâ arte superiorem esse tenentibus cum D.
Thom. in *2. dist. 7. q. 3. a. 1. ad 5.* Comitoli. *L. 3.
resp. moral. qq. 33. n. 2.* & aliis; quidquid, inquam,
sit quò ad controversiam hanc, tale aurum confici,
eòque uti, ac præcipuè ex eo cudi monetam sub
gravissimis pœnis, (puta infamix, & si Clericus,
sub privatione beneficiorum, & inhabilitate ad eam-
dem) prohibet Joannes XXII. in Extrav. *spondenti.*

R. P. Lewr. Jur. Can. Lib. V.

h. t. inter Commun. & merito ob periculum falsi,
difficultatem maximam, ac imperitiam, si non im-
possibilitatem, nec non ob non paucorum priva-
tum, & publicum damnum & delusionem, dum ob
exiguam fictitii auri particulam veri argenti pluri-
mum decoxerunt. Sanch. *L. 2. mor. c. 40. n. 51.*
Comitol. *l. c.* Pith. *l. c.* Wiestn. *n. 21.* Reiffenst.
n. 24. Circa pondus committitur falsitas, justum
pondus tendendo, excoquendo, radendo, scindendo,
mutilando, aliòve modo diminuendo. *L. qui-
cunque. ff. ad Leg. Cornel. de falsis. & ibidem Lau-
terb. §. 13.* ubi etiam, quòd nequidem monetam
justum pondus excedentem reducere liceat, pro
quo citat Menoch. *de arb. cas. 316. n. 38.*

Quæst. 377. Qualiter crimen falsi com-
mittatur usu, vel potius abusu?

Resp. Dum quis scienter utitur falsitate ab aliis
confictâ, v. g. qui nomen, cognomen digni-
tatis, familiæ alienæ insignia falsò sibi ab aliis adscri-
pta in sui commodum, vel alterius præjudicium do-
losè usurpant. *L. falsi. ff. ad Leg. Cornel. de falsis.*
junctâ *L. unic. c. de mutat. nom.* Farin. *l. c. q. 150.
& n. 138.* Item qui leges & constitutiones diplo-
mata falsificata allegant. *L. fin. ff. eodem.* item qui
testimonium vel instrumentum, scriptum falsum
in iudicio proferunt, & vel maximè, qui monetam
adulterinam colligunt, & expendunt scienter & do-
losè, Wiestn. *h. t. n. 23.* Reiffenst. *n. 25.* cum com-
muni. Item qui nummos peregrinos & reproba-
tos important & expendunt, vel qui justis ponderis
& monetæ ad peregrinos mittunt, ut deteriores fa-
bricentur. Mev. *p. 2. decis. 267.* Lauterb. *cit. §.
13. in fine.*

Quæst. 378. Qua pœna committentium
crimen falsi?

1. Resp. Primò in genere: Olim pœna ordina-
ria committentium crimen falsi quò ad no-
biles erat deportatio cum omnium bonorum publi-
catione; quò ad personas viles damnatio ad metal-
lum, quò ad servos ultimum supplicium, *L. 1. §.
fin. ad Leg. Cornel. h. t. l. si quis. §. 7. ff. de pœnis.*
hodie verò ex arbitrio Judicis prudentis pro diver-
sitate circumstantiarum imponitur pœna. *Gl. in
cit. c. 1. §. fin. v. eorum.* aded, ut ea quandoque
esse possit pecuniaria, quandoque corporalis, etiam
capitalis. *L. ubi falsi. C. ad Leg. Cornel. h. t.* sunt
hæc pœnæ variæ pro diversitate criminis falsi; unde

2. Resp. Secundò, in specie: In crimine falsi
commisso dicto, primo falsi & calumnioli testes in
iudicio deponentes falsum, de jure civili puniuntur
eàdem pœnâ, quâ alii falsarii, ex ordinatione tamen
Caroli V. in causa civili cum juramento dicens
falsum, præterquam quòd teneatur ad restitutionem
omnis damni inde parti læsæ secuti, & insuper juxta
consuetudinem receptam amputantur ei duo digiti,
quos in præstatione juramenti contra Deum erexit,
in criminalibus verò pœna talionis, sive ea, quâ pu-
niretur reus, si contra eum verè probaretur deli-
ctum. *L. 1. §. 1. h. t. ff. ad Leg. Cornel. de Sicar.
& ibi Brunnem. n. 3. ordin. crim. a. 68. & 107.
& 19. Dan. c. 6. v. 24.* & licet in aliis pœna talio-
nis regulariter sublata sit, idem tamen non ubivis
de crimine falsi dicendum. Grav. ex Millæi *pract.
ib. 38.* Theodoric. *criminal. c. 7. aphor. 6. n. 20.*
Gilh. quos citat & sequitur Lauterb. *l. c. §. 11.* De
jure verò canonico testis quicumque, sive Clericus,
sive Laicus in iudicio, sive civili, sive criminali fal-